

LEHDISTÖTIEDOTE 22.3.2018

Julkaisuvapaa 22.3.2018 16:30

Vuoden parhaat vaikutusarvioinnit palkittiin YVA-päivillä

Hyvä YVA –palkinnon annettiin Nordstream 2 AG:lle Venäjältä Saksaan suunnitellun maakaasuputkihankkeen Suomen osuuden ympäristövaikutusten arvioinnista ja Hyvä SOVA –palkinnon sai Etelä-Karjalan liitto maakuntaohjelman 2018-2021 vaikutusten arvioinnista. Henkilökohtaisen tunnustuspalkinnon sai ylitarkastaja Tuukka Pahtamaa, hän työskentelee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa.

Yva ry palkitsee vuosittain ansiokkaita vaikutusarviointeja. Tänä vuonna palkinnot jaettiin YVA-päivässä Helsingissä 22.3.2018. Ympäristövaikutusten arvioinnin tavoitteena on esittää ja vähentää hankkeista, suunnitelmista ja ohjelmista aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia.

Hyvä YVA –palkinto

Hyvä YVA –palkinto myönnettiin **Nord Stream 2 AG:lle Suomen osuuden** YVA-menettelystä koskien merenalaista maakaasuputkilinjaa Itämeren poikki Venäjältä Saksaan. Nord Stream 2 –putkilinjan vaikutusten arviointi pohjautui pitkälti jo käytössä olevan Nord Stream –putkilinjan vaikutusten arviointiin, josta saadut mielipiteet, lausunnot ja yhteysviranomaisen lausunto oli otettu erittäin hyvin huomioon vaikutusten arviointia tehtäessä.

Nord Stream 2 –hankkeessa on kyse kahden maakaasuputken asentamisesta Itämerenmerenpohjaan Venäjältä Suomen, Ruotsin ja Tanskan talousvesien kautta Saksaan. Reitin pituus on noin 1200 km. Hankkeeseen kuuluvat mm. putkenlasku, ammusten raivaus, kivaineksen kasaus ja kaapeliylitysten asennus, putkijärjestelmän käyttöönotto, käyttö ja käytöstä poistaminen. Putkilinjan reittivaihtoehdot Suomen talousvyöhykkeellä seuraavat nykyistä Nord Streamin maakaasuputkilinjojen reittiä. Reitti ei ulotu Suomen aluevesille. Reitin pituus Suomen osuudella on 378 km. Hyvä YVA –palkinto koskee nimenomaan reitin Suomen osuuden ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Arviointiselostus on hyvin laadittu, ja se sisältää runsaasti tietoa hankkeen toteuttamisvaihtoehtoista ja niiden ympäristövaikutuksista. Hankkeessa on selvitetty myös vedenalaisia meluvaikutuksia, joita ei vielä ensimmäisessä putkihankkeessa selvitetty. Raportointijärjestelmä on selkeä. Arviointiaineisto sisältää erittäin paljon liitteitä, joista selviää mm. niin osallistumisen järjestäminen ammattikalastajille ja rannikon asukkaille kuin vaikutukset merinisäkkäille ja sedimenttien leviämiseen. Se on ollut välttämätöntä arviointiselostuksen jo muutenkin suuren koon takia. Haittojen lievennyskeinoja on mietitty harkiten ja esitelty kattavasti, jotta haitalliset vaikutukset mm. merieläimistölle ja laivaliikenteelle jäisivät vähäisiksi.

Myös yhteysviranomaisen on ollut arviointiin tyytyväinen, mm. vedenalaisten meluvaikutusselvitysten laajuutta ja siitä saatuja pidetään erittäin hyvinä. Arviointi on kohdistettu hankkeen kannalta keskeisiin vaikutuksiin. Arvioinnissa tuli esille vain kaksi pientä puutetta: pohjatroulouselle koituvat haitat silloin, kun putken jännevälin takia putki on välillä ilmassa epätasaisessa merenpohjassa, ja merenpohjalla olevien ammusten raivaamisen

vaikutukset Natura 2000 -alueille. Muut lupahakemusten lisäselvitystarpeet selviävät siten, kun reitti on valittu ja rakentamissuunnitelmat on laadittu.

Nord Stream 2 –hankkeessa on hankkeen rajat ylittävien vaikutusten osalta kuultu Itämeren rannikkovaltioita Espoon sopimuksen mukaisesti. Suomessa kuulemisesta on vastannut ympäristöministeriö. Espoon sopimuksen velvoitteet on hoidettu erittäin hyvin.

Nord Stream 2 –hankkeen luvista on tehtävissä tarvittavat lupapäätökset vaikutusten arvioinnin tuottaman tiedon pohjalta. Ympäristövaikutusten arviointi ei ole kannanotto itse hankkeen puolesta, sen tarkoitus on tuottaa tietoa päätöksentekoa varten. Mahdollinen poliittisten vaikutusten arvioiminen ei kuulu yva-menettelyyn, niitä arvioidaan hankkeen muissa yhteyksissä.

Palkitun YVA-menettelyn hankevastaava on ollut NordStream 2 AG, YVA-konsultti Ramboll Finland Oy ja yhteysviranomaisen Uudenmaan ELY-keskus.

Hyvä SOVA –palkinto

Hyvä SOVA -palkinnon sai tänä vuonna **Etelä-Karjalan liitto maakuntaohjelman 2018-2021** ympäristövaikutusten arvioinnista.

Suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnissa (SOVA) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten huomioon ottamista suunnitelmien ja ohjelmien valmistelussa ja hyväksymisessä, parantaa yleisön tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia sekä edistää kestävästä kehitystä.

Etelä-Karjalan maakuntaohjelma 2018-2021 esittää maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet seuraaville neljälle vuodelle. Maakuntaohjelmaa laadittiin muutostilanteessa ja sen rooli aluekehittämisen linjausten jatkuvuuden pohjana on keskeinen uuden maakunnan aloittaessa työnsä.

Maakuntaohjelman arviointiprosessia ja sen ohjaamista varten perustettiin sidosryhmistä koostuva SOVA-ryhmä. Ryhmän työskentelyn painopiste oli SOVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, jossa on huomioitu myös sosiaalisia ja kulttuurisia vaikutuksia. Vaikutusten arviointi on pyritty pitämään koko ajan mukana ohjelman valmistelussa.

Arviointiprosessin tavoitteeksi oli asetettu perinteisen toimenpiteittäin rakentuvan taulukon sijasta maakunnan erityispiirteet huomioiva näkökulmatarkastelu. Ohjelman valinnoissa ja työstämisessä on peilattu kutakin tilannetta vaikutusten arvioinnin näkökulmiin.

Ympäristönäkökulmat olivat Saimaa ja muu järviluonto, ilmastonmuutoksen torjunta, kestävä alue- ja yhdyskuntarakenne ja pohjavedet. Kulttuurinäkökulmat ovat kulttuuriperintö ja kulttuuriympäristö. Sosiaalisia vaikutuksia tarkasteltiin suhteessa ihmisten hyvinvointiin. Vaikutusten arviointi toteutettiin käytännössä siten, että ohjelmatyön aikana valintoja tehtäessä tarkasteltiin toimenpiteen vaikutuksia näihin arvioinnin näkökulmiin.

Ympäristövaikutusten arviointi oli hyvin suunniteltu ja sen tarkkuustaso vastaa maakuntaohjelman tarkkuutta. Vaikutukset Saimaaseen ja muuhun järviluontoon on kuvattu hyvin. Saimaan suuri merkitys maakunnalle on ansiokkaasti nostettu esille ympäristöselostuksessa. Etelä-Karjalan liiton työssä vaikutuksia ei arvioinut yksi virkamies, vaan sitä varten on perustettu SOVA-ryhmä, jonka rooli on ollut arviointiprosessissa keskeinen. Sova-

ryhmä ei ole koostunut vain maakuntaliiton omasta väestä, vaan siinä on ollut edustettuna myös maakunnan kaupunkien ympäristötoimet ja ELY-keskus. Palkittavassa työssä on onnistuttu kehittämään SOVA-arvioinnin menetelmiä.

Henkilökohtainen tunnustuspalkinto

Henkilökohtainen tunnustuspalkinto myönnetään vuonna 2018 Tuukka Pahtamaalle, joka on toiminut pitkäaikaisesti ja ansiokkaasti YVA-yhteysviranomaisen tehtävissä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Viime vuosina häntä on työllistänyt erityisesti tuulivoima- ja turvehankkeet, joiden lukumäärä määrä on ollut poikkeuksellisen suuri.

Palkitsemisen perusteena on Pahtamaan pitkäaikainen kokemus YVA-yhteysviranomaisena ja toimiminen erittäin haastavissakin hankkeissa. Pahtamaa on ollut yhteysviranomaisena aina YVA:n alusta vuodesta 1994 lähtien ja luotsannut menestyksekkäästi kymmenittäin YVA-prosesseja. Hän onkin ehkä kokenein yhteysviranomainen niin hankkeiden lukumäärän kuin tehtävänsä keston perusteella. Pahtamaa on myös osallistunut useisiin YVA-menettelyä kehittäviin työryhmiin uransa aikana. Parhaillaan hän on mukana suunnittelemassa YVA-tehtävien organisointia uudessa valtiosäädöksessä.

Yhteysviranomaisten piirissä häntä pidetäänkin arvostettuna asiantuntijana, joka on auliisti opastanut muita. YVA-konsulttien piirissä hän on tunnettu paitsi kokeneena asiantuntijana, myös ihmisenä, jonka kanssa vuorovaikutus toimii sujuvasti, mikä puolestaan mahdollistaa parempien YVA:en laatimisen.

Kiitämme kovasti Tuukka Pahtamaata kuluneista vuosista ja toivomme myös tulevaisuudessa yhtä antoisaa yhteistyötä sekä onnea ja menestystä tuleviin koitoksiin!

Yva ry

Yva ry on vuonna 1994 perustettu yhdistys, joka toimii yhdysiteenä ja keskustelufoorumina ympäristövaikutusten arvioinnin parissa toimivien kesken. Se edistää osallistuvaa ja eri arvot esille tuovaa suunnittelua. Yhdistyksen keskeisiä toimintamuotoja ovat YVA-alan vuotuisen päätapahtuman YVA-päivän järjestäminen sekä päivän yhteydessä jaettavat Hyvä YVA ja Hyvä SOVA -palkinnot. Lisätietoja yhdistyksestä ja sen toiminnasta <http://www.yvary.fi> Lisätietoja Hyvä YVA ja Hyvä SOVA -palkinnoista (palkintosäännöt ja aiemmat palkitut) <http://www.yvary.fi/yva-palkinto/>

Lisätietoja:

Yva ry, palkintoraadin pj Antti Puhalainen, puh 040 778 9905

YVA-menettelyjen osalta hankevastaavan ja muiden osapuolien yhteyshenkilöt yhteystietoineen löytyvät www.ymparisto.fi –palvelun hankesivulta ja Etelä-Karjalan liiton kotisivuilta.